

Warszawa, dnia 16 maja 2016 r.

Poz. 669

USTAWA

z dnia 13 kwietnia 2016 r.

o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady funkcjonowania ogólnopolskiego systemu zgłaszania:
 - a) podejrzanych transakcji lub prób dokonania takich transakcji dotyczących substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz. Urz. UE L 39 z 09.02.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 98/2013”, lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje,
 - b) zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji, o których mowa w lit. a, oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje;
- 2) sankcje za naruszenie przepisów rozporządzenia (UE) nr 98/2013.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) substancjach – rozumie się przez to substancje, o których mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006”;
- 2) mieszaninach – rozumie się przez to mieszaniny lub roztwory, o których mowa w art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
- 3) udostępnianiu – rozumie się przez to czynność, o której mowa w art. 3 pkt 4 rozporządzenia (UE) nr 98/2013;
- 4) wprowadzaniu – rozumie się przez to czynność, o której mowa w art. 3 pkt 5 rozporządzenia (UE) nr 98/2013;
- 5) używaniu – rozumie się przez to czynność, o której mowa w art. 3 pkt 6 rozporządzenia (UE) nr 98/2013;
- 6) przeciętnym użytkowniku – rozumie się przez to osobę fizyczną, o której mowa w art. 3 pkt 7 rozporządzenia (UE) nr 98/2013;

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz. Urz. UE L 39 z 09.02.2013, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej.

- 7) podejrzonej transakcji – rozumie się przez to transakcję, o której mowa w art. 3 pkt 8 rozporządzenia (UE) nr 98/2013;
- 8) podmiocie gospodarczym – rozumie się przez to osobę fizyczną lub prawną lub podmiot publiczny albo grupę takich osób lub organów, o których mowa w art. 3 pkt 9 rozporządzenia (UE) nr 98/2013;
- 9) prekursorze materiałów wybuchowych podlegającym ograniczeniom – rozumie się przez to substancję, o której mowa w art. 3 pkt 10 rozporządzenia (UE) nr 98/2013.

Art. 3. Zgłoszenia podejrzonej transakcji lub próby dokonania takiej transakcji, zniknięć lub kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje dokonuje się niezwłocznie.

Art. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz aktów delegowanych wydanych na podstawie art. 12 rozporządzenia (UE) nr 98/2013.

Rozdział 2

Ogólnopolski system zgłaszania podejrzonej transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży

Art. 5. 1. Komendant Główny Policji prowadzi ogólnopolski system zgłaszania podejrzonej transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje, zwany dalej „systemem zgłaszania”.

2. System zgłaszania prowadzi się w systemie teleinformatycznym.

3. Administratorem danych i informacji zgromadzonych w systemie zgłaszania jest Komendant Główny Policji.

4. Komendant Główny Policji podaje do wiadomości publicznej, w tym w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 145j ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.³⁾).

5. Komendant Główny Policji może upoważnić kierowników i zastępców kierowników jednostek organizacyjnych Policji i komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji do udzielania i cofania w jego imieniu upoważnień do przetwarzania danych osobowych w systemie zgłaszania.

Art. 6. 1. W systemie zgłaszania gromadzi się:

- 1) dane o zgłaszającym:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) nazwę i adres wykonywania działalności lub siedziby,
 - c) inne niż w lit. b dane teled adresowe, jeżeli zostały podane;
- 2) dane o zgłaszanym zdarzeniu:
 - a) datę i miejsce wystąpienia zdarzenia,
 - b) charakter zdarzenia (podejrzana transakcja, próba dokonania podejrzonej transakcji, zniknięcie, kradzież),
 - c) informacje na temat substancji lub mieszaniny, której dotyczy zdarzenie (nazwa, stężenie, ilość);
- 3) inne informacje mogące mieć istotny wpływ na wyjaśnienie zdarzenia, w szczególności wszelkie dane dotyczące płatności;
- 4) dane przekazane przez krajowe punkty kontaktowe państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. Dane zgromadzone w systemie zgłaszania przechowuje się przez 2 lata od dnia dokonania zgłoszenia.

Art. 7. W przypadku zgłoszenia podejrzonej transakcji lub próby dokonania podejrzonej transakcji przez przeciętnego użytkownika lub podmiot gospodarczy, w systemie zgłaszania gromadzi się także informacje niezbędne do ich zidentyfikowania, w tym niezbędne do ustalenia tożsamości przeciętnego użytkownika, osoby fizycznej, o której mowa w art. 3

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 529, 1045, 1066, 1217, 1268, 1890, 2023 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 147, 437 i 669.

pkt 9 rozporządzenia (UE) nr 98/2013, lub osoby działającej w imieniu podmiotu gospodarczego, zwanych dalej „klientem”, o ile są one znane zgłaszającemu:

- 1) imię i nazwisko klienta;
- 2) adres zamieszkania klienta;
- 3) rodzaj i numer dokumentu tożsamości, którym posługuje się klient;
- 4) rysopis klienta, jego cechy charakterystyczne;
- 5) miejsce nadania lub odbioru przesyłki wskazanej przez klienta;
- 6) markę, kolor oraz numery rejestracyjne pojazdu, którym poruszał się klient;
- 7) nazwę podmiotu gospodarczego, w imieniu którego działa klient;
- 8) siedzibę podmiotu gospodarczego lub adres wykonywania działalności gospodarczej;
- 9) przyczynę, dla której zgłaszający uznał transakcję lub jej próbę za podejrzaną.

Art. 8. 1. Dane lub informacje zgromadzone w systemie zgłaszania udostępnia się na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie następującym podmiotom:

- 1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 2) Agencji Wywiadu,
- 3) Inspekcji Handlowej,
- 4) Służbie Celnej,
- 5) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,
- 6) Służbie Wywiadu Wojskowego,
- 7) Straży Granicznej,
- 8) Żandarmerii Wojskowej

– o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań.

2. Prowadzący system zgłaszania może zawierać z podmiotami, o których mowa w ust. 1, porozumienie o udostępnianiu im danych lub informacji zgromadzonych w systemie zgłaszania w drodze teletransmisji bez konieczności składania wniosku, pod warunkiem że:

- 1) zakres wykonywanych przez nie zadań uzasadnia takie udostępnianie;
- 2) posiadają one środki techniczne i organizacyjne umożliwiające odnotowanie w systemie zgłaszania, kto i kiedy oraz jakie dane lub informacje uzyskał.

3. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 2, wskazuje się rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo, w szczególności w zakresie poufności i rozliczalności w odniesieniu do udostępnionych danych lub informacji.

4. Dane lub informacje zgromadzone w systemie zgłaszania udostępnia się jednostkom organizacyjnym Policji w drodze teletransmisji, bez konieczności składania pisemnego wniosku, przy zachowaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających ich bezpieczeństwo.

Art. 9. Do danych osobowych zgromadzonych w systemie zgłaszania stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 195).

Art. 10. Komendant Główny Policji przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, raz w roku, w terminie do dnia 1 marca za okres poprzedniego roku kalendarzowego raport zawierający:

- 1) informacje dotyczące zgłoszeń podejrzanych transakcji, prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje uzyskane na podstawie prowadzonej przez krajowy punkt kontaktowy ewidencji takich zgłoszeń;
- 2) informacje i wnioski dotyczące funkcjonowania krajowego punktu kontaktowego i systemu zgłaszania.

Rozdział 3

Przepisy karne

Art. 11. Kto udostępnia prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom przeciętnemu użytkownikowi, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 12. Przeciętny użytkownik, który, wbrew przepisom rozporządzenia (UE) nr 98/2013, wprowadza, posiada lub używa prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 13. 1. Kto zaniechał zgłoszenia podejranej transakcji, próby dokonania takiej transakcji, zniknięcia lub kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej.

Art. 14. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 11–13, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepis końcowy

Art. 15. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.⁴⁾) w art. 145j:

- 1) w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz. Urz. UE L 39 z 09.02.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 98/2013”.”;
- 2) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Do zadań krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, należy:
 - 1) obsługa ogólnopolskiego systemu zgłaszania podejranych transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje, o którym mowa w rozdziale 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. poz. 669);
 - 2) zapewnienie odbierania połączeń telefonicznych oraz obsługa adresu poczty elektronicznej na potrzeby zgłaszania podejranych transakcji, o których mowa w pkt 1;
 - 3) prowadzenie ewidencji zgłoszeń podejranych transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje;
 - 4) korzystanie z systemu wczesnego ostrzegania Europolu w celu ułatwienia wykrywania sprawców przestępstw i ostrzeganie właściwych organów w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej przed możliwymi zagrożeniami wynikającymi z możliwości użycia substancji, o których mowa w pkt 3, do nielegalnego wytworzenia materiałów wybuchowych;
 - 5) upowszechnianie wytycznych, o których mowa w art. 9 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 98/2013, w ramach współpracy między właściwymi organami i podmiotami gospodarczymi;
 - 6) wymiana informacji z właściwymi krajowymi punktami kontaktowymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności za pomocą urządzeń teletransmisji danych, w celu zapobiegania przestępstwom o charakterze terrorystycznym.”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 529, 1045, 1066, 1217, 1268, 1890, 2023 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 147 i 437.

Art. 16. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2:

a) w pkt 4 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) przestępstw i wykroczeń pozostających w związku z przekraczaniem granicy państwowej lub przemieszczaniem przez granicę państwową towarów oraz wyrobów akcyzowych podlegających obowiązkowi oznaczania znakami akcyzy, jak również przedmiotów określonych w przepisach o broni i amunicji, o materiałach wybuchowych, o prekursorach materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, o ochronie dóbr kultury, o narodowym zasobie archiwalnym, o przeciwdziałaniu narkomanii oraz o ewidencji ludności i dowodach osobistych,”

b) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) zapobieganie przemieszczaniu, bez zezwolenia wymaganego w myśl odrębnych przepisów, przez granicę państwową środków odurzających i substancji psychotropowych oraz broni, amunicji, materiałów wybuchowych i prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom;”

2) w art. 9e w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) określonych w art. 183 § 2, 4 i 5, art. 184 § 1 i 2, art. 263 § 1 i 2, art. 278 § 1, art. 291 § 1 i art. 306 Kodeksu karnego, art. 55 i art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 i 437), a także art. 44 i art. 46a ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991), art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 oraz z 2015 r. poz. 397, 774 i 1505) oraz art. 11–13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. poz. 669), jeżeli przestępstwa te pozostają w związku z przemieszczaniem przedmiotów przestępstwa przez granicę państwową;”

3) w art. 9f w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) pozostające w związku z przemieszczaniem przez granicę państwową wyrobów akcyzowych podlegających obowiązkowi oznaczania znakami akcyzy, jak również przedmiotów określonych w przepisach o broni i amunicji, o materiałach wybuchowych oraz o prekursorach materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, a także o przeciwdziałaniu narkomanii,”

Art. 17. W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 i 1101, z 2015 r. poz. 277, 1069 i 1688 oraz z 2016 r. poz. 542) w art. 3 w ust. 1 po pkt 2f dodaje się pkt 2g w brzmieniu:

„2g) kontrola przestrzegania przez sprzedawców detalicznych i sprzedawców hurtowych przepisów art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz. Urz. UE L 39 z 09.02.2013, str. 1);”

Art. 18. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 990, z późn. zm.⁶⁾) w art. 2 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyprowadzania z jej terytorium towarów objętych ograniczeniami lub zakazami obrotu ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny lub bezpieczeństwo międzynarodowe, w szczególności takich jak odpady, substancje chemiczne i ich mieszaniny, materiały jądrowe i promieniotwórcze, środki odurzające i substancje psychotropowe, broń, amunicja, materiały wybuchowe, prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom oraz towary i technologie o znaczeniu strategicznym;”

Art. 19. Tworzy się system zgłaszania.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1822, z 2015 r. poz. 529, 1045, 1066, 1217, 1268, 1322, 1336, 1607, 1642, 1830, 1890, 2023 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 147 i 437.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1045, 1217, 1268, 1269, 1479, 1642, 1830, 1890 i 2023 oraz z 2016 r. poz. 147.